

ת"פ 43503/04/22 - מדינת ישראל נגד עומר כהן

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 43503-04-22 מדינת ישראל נ' כהן

בפני בעניין:	כבוד השופט ארנון איתן המאשימה	מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
נגד הנאשם		עומר כהן ע"י ב"כ עוה"ד שגיא גרינפלד ועו"ד מאי ג'רבי

גזר דין (ללא הרשעה)

כתב האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טעון, בכתב אישום מתוקן בעבירת איומים, לפי סעיף 192 רישא לחוק העונשין, תשל"ז 1977.
2. על פי הנתען בחלק הכללי שבכתב האישום, הנאשם נשוי לגב' יובל כהן. במועד הרלבנטי לאישום עבדה יובל במוקד הטלפוני של חברת X, תחת ניהולה של ס.ל.
3. ביום 17.2.2021 בסמוך לשעה 19:00, יצאה יובל מהמוקד ועברה תאונת דרכים בדרכה לבית, בשל תנאי הכביש ולאחר שירד שלג בירושלים באותה עת.
4. באותו המועד התקשר הנאשם אל המתלוננת ואיים: "אם יקרה משהו לאשתו אני אשרוף אותך בגלל שהשארת אותה עד מאוחר".
5. ביום 11.3.2021 פנה הנאשם למתלוננת וביקש כי תאשר את חופשתה של יובל בין התאריכים 16.3.2021 ל-18.3.2021 על מנת להפגיעה בחופשה זוגית. המתלוננת לא אישרה את הבקשה בשל אילוצי עבודה, ובתגובה הקליט הנאשם הודעה קולית בישומן ווטס-אפ ובה ציין כי נודע לו דבר הרומן בין המתלוננת לעובד נשוי ממחלקה אחרת במקום עבודתם ואיים בזו הלשון: "את תבואי לקראתי ואני אבוא לקראתך, למה אם תבואי אתי ראש בראש אז יובל תפסיד את העבודה שלה. נגיד חס ושלום תפסיד, את גם תעזבי את העבודה שלך את תאבדי את השם הטוב שלך, אותו בחור מסכן יאבד את המשפחה והילדים שלו".
6. כנו כן ביקש הנאשם במסגרת הודעה קולית זו, לשנות את היחס ליובל ולאפשר לה לצאת לשירותים, גם אם יש מאתיים ממתינים".

7. לאחר כעשרים דקות שלח הנאשם הודעה למתלוננת: "עכשיו אחרי ששמעת ת מה שיש לי להגיד אני רוצה לדעת אם את מאשר צימרים או לא".

תמצית טיעוני הצדדים:

8. ב"כ המאשימה הפנתה לאופי האיומים וחומרתם כעולה מכתב האישום, והוסיפה כי אין להקל בכך ראש אף אם אלו נעשו באמצעות יישומון הווטס-אפ. על פיה, מתחם העונש ההולם הינו החל ממאסר על תנאי ועד למאסר שיכול וירוצה בדרך עבודות השירות. נוכח תוכנו של תסקיר המבחן, ובהעדר רישום פלילי, עתרה המאשימה להטלת צו של"צ לצד רכיבי ענישה נלווים: מאסר על תנאי, ופיצוי למתלוננת.

9. בהתייחס לסוגיית ההרשעה ציינה המאשימה, כי אין לקבל את עמדת שרות המבחן בהקשר זה, על אף תוכנו החיובי של תסקיר המבחן. לדבריה, הנאשם אינו עומד בתנאים שנקבעו בהלכת כתב, ולא הוכח כי הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם, וקיימות לנאשם אפשרויות תעסוקה נוספות בתחום עיסוקו, זולת התקשרות מול גופים ממשלתיים.

10. ההגנה ציינה, כי כתב האישום מייחס לנאשם עבירת איומים, ובעת ביצועה הנאשם היה כבן 21. הסנגור הפנה לחלוף הזמן מעת האירוע, המועד בו התרחש האירוע, בעיצומה של מגפת הקורונה, נקט הנאשם במעשה פסול ללא מחשבה ומבלי תכנון מוקדם. הוסף, כי הנאשם נטל אחריות מלאה על המעשים בבית המשפט ובשרות המבחן.

11. הסנגור תיאר את הרקע למעשה, תחושתו הקשה של הנאשם נוכח מצבה הרפואי של אשתו, ואת סירובה של המתלוננת לאשר את החופשה, כאקט שהובילו מתוך סערת רגשות, לפעול כפי שפעל. הסנגור הוסיף, כי אופי האיום ואף שאינו מקל בו ראש, היה ילדותי והוא נעשה מבלי תכנון מוקדם.

12. הסנגור הפנה לתוכנו של התסקיר, הטיפול העצמאי בו הנאשם נטל חלק, התרשמותו החיובית של שרות המבחן מהנאשם, וכן המלצתו לסיים את ההליך מבלי להרשיע את הנאשם.

13. במכלול הדברים, ביקש הסנגור לאמץ את תוכנו של התסקיר, לבטל את הרשעת הנאשם, ולהטיל צו שירות לתועלת הציבור.

14. הנאשם ציין, כי במסגרת שירות מילואים הוא משמש כנהג מבצעי, תוך שהוסיף כי פעל מתוך סערת רגשות, ונוכח מעשים אלו, פנה מיוזמתו לקבלת טיפול בקבוצה לשליטה בכעסים, אותו סיים באופן מלא. הנאשם ציין, כי הוא מצוי היום במקום אחר, והוא מתמקד בפרנסת התא המשפחתי אותו הקים. הנאשם ציין, כי אופי עבודתו נעשה מול גופים ממשלתיים, ומגע מול נציגיהם. הנאשם ביקש להמשיך ולהיות מועסק במסגרת זו, והביע חשש שכתם ההרשעה יפגע בכך.

סוגיית ההרשעה:

15. המחלוקת הטעונה הכרעה במקרה דנן, נוגעת בשאלה האם בנסיבות המקרה קיימת הצדקה להורות על

ביטול ההרשעה והעדפת רכיבי ענישה שיקומיים.

16. אומר כבר עתה, כי לא בלי לבטים, החלטתי לאמץ את עמדת ההגנה המגובה בעמדת שרות המבחן.
17. כלל ידוע במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין ויישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (מיום 21.8.85)). בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337, נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".
18. לצורך הכרעה במחלוקת זו יש להביא בחשבון את הנתונים הבאים: מחד, ואף שלנאשם מיוחסת עבירת איומים, חומרת המעשים. המדובר בשני אירועים נפרדים, אשר התרחשו על פני תקופה של מספר שבועות במהלכן הפנה הנאשם איומים כלפי המתלוננת, תחת ניהולה עובדת אשתו. באירוע הראשון, יצר הנאשם קשר טלפוני עם המתלוננת, והפנה איום לשרוף אותה, רק משום שאשתו הייתה מעורבת בתאונת דרכים קודם לכן, ולשיטתו קיים קשר בין הדברים. הנאשם לא הסתפק בכך, ובחלוף מספר שבועות, הפנה כלפי אותה מתלוננת איום נוסף, באמצעות יישומון ווטס-אפ, חמור אף יותר, לכך שפיץ מידע אינטימי שהגיע לידיעתו אודותיה וקשר רומנטי אותו היא מנהלת עם אדם נשוי במקום העבודה, ככל ולא תאושר בקשת החופשה של אשתו. לאיום זה, בלא קשר למידת אמיתות הדברים, יכולה הייתה להיות השפעה פוגעת וחמורה שלא לומר הרסנית, על המתלוננת ואף מעבר לכך, על צדדים נוספים. ואדגיש, לנאשם אין כל סכסוך עם המתלוננת, ספק אם כלל קיימת היכרות בינו לבינה, כך שהמעשים חמורים, והם מצביעים על התנהגות מסוכנת וחסרת רסן. מהצהרת נפגע העבירה, ניתן להבין כי אירועים אלו פגעו במתלוננת באופן שאינו מבוטל, ולאורך זמן. עקב חששה מעוצמת הכעס שהפנה כלפיה הנאשם באותן שיחות והודעות. מאידך, יש לשקול את העובדה כי המדובר בנאשם צעיר כבן 25, נשוי ואב לילד בן 10 חודשים. הנאשם נעדר רישום פלילי קודם, ובמועד ביצוע העבירה היה כבן 22 ומחצה. הנאשם הודה ונטל אחריות על מעשיו הן בבית המשפט והן בשרות המבחן, ומאז ביצוע העבירה חלפו כשנתיים וחצי. מאז אותו אירוע לא נפתחו נגדו תיקים נוספים.
19. להתרשמות שרות המבחן המדובר בבחור בעל מערכת ערכים נורמטיבית בבסיסה, אשר מגלה יכולות וכוחות תפקוד, ורצון להתקדמות מקצועית.
20. שרות המבחן התרשם, כי העבירה אותה ביצע הנאשם הינה חריגה לאופן התנהלותו, והוא פעל כחלק מדפוס התמודדות במצב של דחק ותסכול. על אף זאת, הנאשם במפגש עמם, יכול היה לבחון את התנהגותו באופן ביקורתי, וגילה אמפטיה כלפי המתלוננת. הנאשם הביע חרטה והכרה באיסור שבמעשה, לרבות בפגיעה שגרם, כאשר היום ניכרת הפקת לקחים ונכונות לשאת בתוצאות המעשה.
21. לא ניתן להתעלם גם מהתהליך הטיפול העצמאי אותו עבר הנאשם מאז אותו אירוע בקבוצה טיפולית בנושא "שליטה בכעסים" במסגרת עמותת "יד שרה". מהדיווח עלה, כי הנאשם שיתף פעולה באופן מלא ונתרם מהלמידה, כאשר חל שינוי ברמת מודעותו לעצמו וביכולתו למתן את התנהגותו.

22. טעם נוסף באימוץ עמדת שרות המבחן, נוגע בדרישת הפסיקה, להוכחת נזק ממשי וקונקרטי לנאשם מהרשעתו. בפסיקת ביהמ"ש העליון נקבע כי בבוא בית המשפט לדון בבקשת ביטול הרשעה, עליו לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, כאשר עליו להתייחס לנזק מוחשי וקונקרטי, ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו: רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (נבו, 3.1.2013).

23. במקרה דנן, המלצת שרות המבחן הינה לשקול את ביטול ההרשעה "... על מנת שלא לפגוע בעתידו המקצועי" של הנאשם. כאמור, המדובר בנאשם צעיר ובהקשר זה הפסיקה הינה עקבית, באשר לצורך להתחשב בגילו של נאשם בכל הנוגע לאירוע עצמו, וכן בעת גזירת העונש. (ראו: ע"פ 6961/17 אבו אלקיעאן נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (7.3.18)). לכך יש להוסיף את העובדה, כי להרשעה ישנה משמעות מיוחדת והיא עלולה לגרום נזק, ולסגור בפני נאשמים מסלול של לימודים או עיסוק שהם מעוניינים בו, ודאי ביחס לנאשם צעיר שמגלה בשלב זה של חייו יציבות תעסוקתית. בהקשר זה, ראו: 1/ אשר נותן ביטוי בעניין זה, וכן לדברים שנשא הנאשם בפניי ביחס לתחומי אחריותו במסגרת עבודתו.

24. פרט לכך, קיימת בפסיקה בעת האחרונה מגמה של הגמשת הדרישה בדבר הוכחת נזק קונקרטי לעתידו התעסוקתי או השיקומי של נאשם. בבית המשפט העליון עלתה לדיון טענה, מוצדקת בבסיסה, שנאשמים צעירים הנמצאים בראשית גיבוש דרכם המקצועית, מתקשים להוכיח את הנזק המקצועי שייגרם מהרשעתם, שכן זה טרם ידוע. נקבע במסגרת אותה החלטה, כי אין מקום להתחשב בגיל הנאשם, בייחוד משום חומרת העבירות שעבר הנאשם באותו המקרה. (ראו: רע"פ 3989/15 שי גוזלאן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (9.8.15)). בהתאם להחלטה זו קבע הרכב בית המשפט המחוזי (מרכז-לוד) שמכאן יש ללמוד שבין שני הפרמטרים הנלקחים בחשבון לצורך בחינת שאלת אי ההרשעה, מתקיימת מעין "מקבילית כוחות", כאשר ככל שמעשי העבירה חמורים יותר, כך אין להסתפק בפגיעה כללית ועתידית, אלא נדרשת פגיעה קונקרטית, ברורה ומוחשית יותר, ולהיפך - ככל שמעשי העבירה קלים יותר, ניתן להסתפק בפגיעה כללית יותר, לרבות תוך התחשבות בעובדה שמדובר בצעירים המצויים בראשית דרכם ושעתידם עוד לפניהם, כל זאת בתנאי שמלכתחילה אכן המדובר בסוג העבירות המצדיקות בחינת האפשרות לוותר על ההרשעה מבלי שהדבר יפגע באופן חמור באינטרס הציבורי. (ראו: ע"פ 24457-03-15 פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.08.15) סעיף 69 לפסק הדין).

25. בענייננו, אין חולק כי המדובר בעבירה בה ניתן לסיים את ההליך בלא להרשיע את הנאשם, ואף מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים מעלה כי על-פי רוב מוטלים על נאשמים עונשים צופי פני עתיד, ולעתים צו של"צ ו/או קנס כספי, כפי עתירת הצדדים.

26. נוכח טעמים אלו, ראיתי לאמץ את עמדת שרות המבחן ולהורות כדלקמן:

- א. הרשעת הנאשם בדין מבוטלת תוך קביעה כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום.
- ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות. שירות המבחן מתבקש להגיש תכנית של"צ לאישור בית-המשפט בתוך 30 יום.
- ג. התחייבות על סך 3500 ש"ח להימנע מביצוע העבירה משך שנה מהיום. רשמתי את התחייבות הנאשם בע"פ.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 4500 ₪ אשר ישולם עד ליום 3.9.2023.

המזכירות תשלח העתק גזר דין לשירות המבחן.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשפ"ג, 04 יולי 2023, במעמד הנוכחים.